

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Hetek óta

szélsőségesebb igazítás folyik egyes államok ellen a marseillei merénylet előkészítésén való részvétel miatt. A támadások főpontjában Magyarország állott, de kiemelt szerepet játszott Olaszországnak, Belgiumnak, Franciaországnak, Bulgáriának, sőt magának Jugoszláviának is. A támadások irányát a nemzetközi politikai beállítottságok szabták meg és csak csökkentették a támadás lehetőségét. A mesterségesen keltett zavaros helyzetben különböző külpolitikai törekvések kerestek érvényesülést. Az érdekeknek összecsapása nem vezetett sem a helyzet tisztázásához, sem pedig a nemzetközi atmoszféra enyhüléséhez. Ha a belgrádi sajtó ma Magyarországot támadta, úgy holnapra az olasz lapok az osztrákokat, hogy Csehszlovákiában lefolyt az egy terrorista fészket. Ha a bolnacedon forradalmi szervezet megtörténése miatt tették szemrehányást Bulgáriának, úgy biztosak lehetünk benne, hogy a francia közbiztonsági szolgálat felülvizsgálta és könnyelműségét szegte ezekben. A kölcsönös vádaskodások hullámait elborított mindent és gyanús lett mindenki, aki él. Ebben az elmergesedett légkörben a felszabadulás érzetét keltette a népszövetség őszi ülésének egybehangzó felhívása. Jugoszlávia elkészítette jegyzékét, melyben a Népszövetséget bírja, hogy Sándor király tragikus halála ügyében a vizsgálóbizottság indítsa meg és állapítsa meg a felelősséget. Az elmúlt hetek alatt bizonyára anyagot gyűjtött össze, hogy a felelősség megállapítása nem ütközhetik nehézségekbe. Miattól fogva kételkedünk és kételkednek ma is annak a lehetőségében, hogy eljőjön az állam, akadjanak komoly államférfiak, akik nemcsak túrnák, hanem még támasztanak és elősegítenek a más államok felé a vezetői szerepüket. Az ilyen eljárás logikailag nem volna indokolható, sőt egyenesen ellentmond a józan gondolkodásnak. Azonban vége az a körülmény, hogy a meglévő hosszabb vagy rövidebb ideig egyik, vagy másik állam területén tartozkodott, a képezheti komoly vád alapját, mert ebben az esetben alig maradna európai ország, melyre a bűnrészesség bélyegét rá nem lehetne sütni. A marseillei merényletet megkövetelő történet nem lehet. Ez a tragédia azonban kinyitotta a felelős államférfiak szemét, hogy valamit tenni kell az egymás felelőtlen, de hatásaikban kiszámíthatatlan áskálódások megszüntetése érdekében. Az ugynevezett politikai menekültek sorsát sürögő rendezésre vár. A legideálisabb mindenesetre az lenne, ha az összes politikai menekülteket az óceán valamely nagy szigetére lehetne deportálni, ahol azután nyugodtan szöhetnek politikai ármánykodások hálóját. Ez a gyakorlatban megvalósíthatatlan, bármennyire is alkalmas volna arra, hogy sok nemzetközi csehszlovénnek megkönnyítse a helyzetét. A tagadhatatlan tény ugyanis, hogy a politikai menekültek rendszerint olyan államokban igyekeznek letelepedni, melyek hazájukkal nincsen a legszorosabb kapcsolatban, vagy legalább is megvan a hazájukkal szembeni ellentétük kioldásának mindenkorai lehetősége. Ennek Magyarország az a lelki adottsága, hogy szívesen fogadja azokat az emigránsokat, akik ott találtak biztatás nélkül is hazájuk ellen fordulnak. Így volt ez a magyarországi kommunizmus bukása után, amikor érzékeltek menekül-

Megkezdődött Genfben az élet

Páris aggodalommal nézi hogy a merénylettel kapcsolatos jugoszláv tiltakozó memorandum Olaszországot is említi

Genfben tegnap délelőtt nyitotta meg Henderson elnök a leszerelési konferencia elnökségének ülését, amely mindvégig zárt volt. Henderson megnyitó beszédében megemlékezett Sándor jugoszláv király, Barthou francia külügyminiszter, Dollfuss osztrák kancellár, Poincaré volt francia köztársasági elnök és Dovgalevszkij párisi orosz követ haláláról. Azután beszámolt azokról a tanácskozásokról, melyeket a leszerelési konferencia legutolsó ülése óta folytatott.

Üsszelüzés támadt Henderson és Litvinov között

Wilson amerikai delegátus szólt fel azután és kifejtette Amerika álláspontját a fegyvergyártás és a fegyverkereskedelem ellenőrzésére vonatkozólag. Szükségesnek tartja kimondani azt, hogy fegyvereket csakis kormányok rendelhetnek, a fegyvergyárak pedig csak akkor készíthetnek fegyvereket, ha megfelelő formában végleges megrendelést kapnak. Végül indítványozza, hogy létesítsenek a fegyvergyártás és fegyverkereskedelem ellenőrzésére nemzetközi szövet-

Hangsúlyozta, hogy feltétlenül szükség van egy általános érvényű egyezményre és az egyes kérdések tárgyalására azután is kerülhet a sor. Ezek a kérdések a fegyvergyártás és fegyverkereskedelem ellenőrzése, az országok hadügyi költségvetéseinek csökkentése, valamint az állásfoglalás a szovjet kormány ama indítványára vonatkozólag, hogy a leszerelési konferencia állandó békeértekezlettel alakuljon át.

amelynek székhelye Genfben legyen.

Henderson és Litvinov orosz külügyi népbiztos között ekkor kisebb összeütközésre került a sor. Litvinov azon az állásponton volt, hogy a leszerelési konferenciának eredményesség tekintetében nagy akadálya a népszövetségi alapokmány, amely csak egyhangulag hozott egyezményt ismer el. Eppen ezért indítványozza, hogy a konferencia alakuljon át állandó békeértekezlettel, vagy pedig biztonsági bizottsággá.

A Népszövetség rendkívüli ülészaka kezdetét vette

Henderson hangsúlyozta, hogy az általános érvényű egyezmény meghozatala után megtörténhetik a leszerelési konferencia esetleges átkeresztelése, azonban a konferenciának bármilyen címen vagy bármilyen ürügy alatt való megszüntetése ellen a leghatározottabb formában tiltakozik.

Pfügl osztrák delegátus sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a leszerelési konferencia az utolsó hat nap alatt semmit nem dolgozott.

Pfügl osztrák delegátus sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a leszerelési konferencia az utolsó hat nap alatt semmit nem dolgozott. Kijelentette, hogy védelmi szempontból Ausztria részére teljes jogegyenlőséget kíván. A francia, angol és olasz delegátusok után újból Litvinov szólt fel. Kijelentette, hogy a maga részéről éppenséggel

nem kívánja a leszerelési konferencia megszüntetését,

csak azt szeretné, ha az minél nagyobb eredményt érne el.

Összeült tegnap Genfben a Népszövetség rendkívüli közgyűlése is, amely délután négy órakor nyílt meg Benes csehszlovák külügyminiszter elnökelete alatt. Benes megnyitójában megemlékezett Sándor jugoszláv királynak és Barthou francia külügyminiszternek Marseilleben bekövetkezett haláláról. Kegyeletes szavait az összes jelenlevők állva hallgatták végig.

Jeftics jugoszláv külügyminiszter köszönetet mondott a részvételért, amely Jugoszlávia gyászával szemben megnyilvánult.

Hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia követi nagy királyának politikáját.

Franciaország nevében Laval külügyminiszter köszönte meg a kegyeletes szavakat. Biztosította a Népszövetséget, hogy Franciaország tovább folytatja Barthou külpolitikáját.

A rendkívüli közgyűlésen elhangzott három gyászbeszéd, pusztán kegyeletes megemlékezés volt és semminemű politikai célzást nem tartalmazott.

A rendkívüli közgyűlés azután megválasztotta új elnökét. Összesen ötvenkét szavazatot adtak le, amelyek közül negyvenkilenc volt érvényes.

Valamennyi szavazat Castillo Nejero mexikói delegátusra esett.

Benes, a lelépő elnök meleg szavakkal üdvözölte utódját és eredményes munkásságát kívánt neki.

A francia lapok legtöbbje mérsékel-

tek román területre és Csehszlovákiába, az osztrák puccs után Jugoszlávia fagadta be a forradalmárokat, a harmadik birodalom menekültjeit Prága ölelte keblére, az osztrák náci Németországban találtak menhelyet és így tovább végtelen láncolatban. A Népszövetségnek az lenne elsődrendű feladata, hogy megállapítsa a politikai menekült fogalmát. A nemzetek szövetségének ezen feladat elvégzésére a kiváló jogászok egész serege áll rendelkezésre. Amint hogy hosszú hónapokon át törték a fejüket, hogy megállapítsák a támadó állam fogalmát, ugyanígy meg kell állapítani a politikai menekült fogalmát is. Mert méltatlan és lealázó minden államra nézve, amely végeredményben mégis a legmagasabbrendű emberi közületet

jelent, hogy esetleg orgyilkosokat legyen kénytelen befogadni határai közé a politikai menekültek leple alatt. Aki politikai okok miatt gyilkol, vagy összeesküvést sző, még nem tarthat igényt a politikai menekült jogiméire. Az emberélet kioltása gyilkosság marad, ha százszor és ezerszer is politikai okokkal igyekeznek magyarázatát adni. Ezt a kérdést kell rendezni a Népszövetségnek, mert ezzel elejét veheti jövőbeli nemzetközi konfliktusoknak. Nem jelenti ez azt, hogy a marseillei gyilkosságért a felelősséget megneveljük. Higgadtan, nyugodtan, tárgyilagosan megvizsgálva az összes adatokat és politikai befolyástól mentesen bírálva el ezeket. Utóvégre Franciaország közeledési készsége Olaszországhoz mégsem lehet ok

arra, hogy valamennyi állam továbbra is a gyanúsítások pergőtűze alatt álljon csak azért, mert Laval attól tart, hogy Mussolini megharagszik, ha Jeftics úgy véli, hogy Olaszország is felelős a marseillei merényletért. Félő, hogy a nemzetközi vizsgálatnál is ilyen politikai szempontok lesznek az irányadók. Az emberek tisztán akarnak látni, joguk van tisztán látni és joguk van főleg ahhoz, hogy a nemzetközi életet megtisztítsák a gyanúsításoknak attól a mérgezett légkörétől, amely ma mindent beborít és minden komoly együttműködést lehetetlenné tesz. Ez sürögő feladata a Népszövetségnek. Ha ezt nem tudja megtenni, akkor nem érdemli meg a nemzetek szövetsége nevet.

vebb hangon foglalkozik a marseillei eseményekkel. A Páris Soirban Sa u e r w e i n figyelmezteti Jugoszláviát a higgadtságra és arra, hogy bizonyíték nélkül ne vádoljon meg egyetlen más országot sem. Az olasz lapok kijelentik, hogy

semmiféle bizonyíték nincs Jugoszláviának Magyarországgal szemben és már maguk a belgrádi lapok is kénytelenek voltak állításukat megcáfolni.

A londoni Morningpost genfi tudósítója állítólag megbízható forrásból arról értesült, hogy

Jugoszlávia követni fogja Japán és Németország példáját és kilép a Népszövetségből, ha a marseillei merénnyel kapcsolatosan előterjesztendő ki-

vánóságait nem intézik el megfelelő módon.

A kisantant külügyminiszterei ezen a héten még többször összegyűlnek tanácskozásra. Valószínűleg végső elhatározásuk az lesz, hogy ebben az ügyben nem siettetik a Népszövetség döntését és nem bánják, ha azt januárig halasztják el. Ezzel szemben a Manchester Guardian szerint a belgrádi kormány követeli, hogy már az első zárt ülésen foglalkozzanak az általa betervezett memorandummal. Párisban aggodalommal nézik azt, hogy a jugoszláv memorandum Olaszországot is említi.

Nem céloz ugyan Olaszország esetleges felelősségére, de szóvá teszi, hogy a terroristák a fegyvereket Olaszországban

vásárolták.

Jugoszláv kormánykörökben izgalmat keltett az, hogy az angol kormány nem azonosítja magát teljesen a belgrádi memorandummal. Egyes angol lapok azt írják, hogy Jugoszlávia csak azért keveri bele ebbe az ügybe Magyarországot, hogy ezzel saját belső válságáról a figyelmet elterelje.

Rómában sokat foglalkoznak a jugoszláv memorandummal és a lapok hangsúlyozzák, hogy ezt a dolgot nem lehet egyszerű memorandummal elintézni.

Laval francia külügyminiszter tegnap reggel Genfben érkezett.

Dél előtt tanácskozott Jętics jugoszláv külügyminiszterrel, délből pedig együtt ebédelt Titulescuval és Tevfik Rüzszdivel.

A sűrű köd felborította az évszázados tradíciót és az angol királyi pár diszhintó helyett gépkocsin ment a parlament megnyitására

György angol király — mint Londonból jelentik — tegnap délből nyitotta meg a szokásos ünnepek között a parlament negyedik ülészakát. A király és a királyné diszkísérettel vonultak a parlament elé. Tekintettel azonban a ködös időre, ez alkalommal nem használták a diszhintót, mint az évszázadok óta szokásos, hanem autón tettek meg az utat.

Az angol parlament fennállása óta most történt először, hogy a király gépkocsin ment oda.

A parlament épületében a király és a királyné először az öltöző szobába mentek, ahol magukra vették a biborpalástot és a koronát. Ugy vonultak be az ülésterembe, ahol a parlament tagjai ugyancsak a hagyományos palástokban fogadták a királyi párt. A lordok házának elnöke azután a trónszék elé lépett, letérdelt annak számolyára és átnyújtotta a királynak a trónbeszédét.

György király felolvasta a tuónbeszédét, amely hangsúlyozza, hogy Anglia az összes külföldi hatalmakkal a legteljesebb barátságban kíván élni. A kormány őszintén dolgozik a béke fenntartásán és a Népszövetség tekintélyének öregbítésén.

György király és felesége a trónbeszéd felolvasása után autón visszatért a királyi palotába.

A királyi pár távozása után Lindsey képviselő köszönését fejezte ki az egész nemzet nevében azokért a békét hirdető szavakért, amelyeket a trónbeszéd tartalmaz.

Kerr képviselő hangsúlyozta, hogy az egész világ a béke után sóvárog. Hamindenütt olyan szellem uralkodik, mint amint a trónbeszéd hirdeti, akkor a béke nincsen veszélyben.

Landsbury képviselő szomorúan beszélt arról, hogy az egész világ újból fegyverkezik.

A legközelebbi háború az emberi civilizáció halálát hozza meg.

Sajnálattal látja, hogy az angol hadügyminiszterium költségvetésébe sokkal nagyobb összeget vettek fel, mint eddig. Az angol népet — mondotta — egyszerűen már megtörték és attól tart, hogy újból a veszedelem fenyegeti. A problémát, amelyek a világon vannak, nem háborúval, hanem józan higgadtsággal és

megfontoltsággal kell elintézni.

Macdonald miniszterelnök kifejti, hogy az angol kormány a Népszövetséggel együtt továbbra is a béke fenntartása érdekében dolgozik. A leszerelési értekezlet nem kétségbeejtő, de nem is biz-

tosító.

Angliának mindazonáltal készenlétben kell lennie, hogy bármikor megvédhesse magát. Anglia nem támadó céllal fegyverkezik.

A háztulajdonosból besurranó tolvaj lett aki rendszeresen megdézsmálta az üzleteket

Rejtélyes lopásokról tettek jelentést még hónapokkal ezelőtt Udria Pavel lugosi (lugosi) hentes, Halof János cukrász, Horn András benzínárusító és a Patria könyvkereskedés tulajdonosa, akiknek üzletei egy házban vannak. A kereskedők arról panaszkodtak, hogy üzleti pénztáraitak ismeretlen tettes állandóan dézsmálja anélkül, hogy a nyomára akadhatnának. Most végre sikerült a tolvajt leleplezni. Horn András egyik napon ugyanis néhány percre távozott az üzletéből, amelyet gondosan bezárt. Alig hagyta el az üzletet, amikor több fiatalember észrevette, hogy egy idegen

férfi kinyitja az üzlet ajtaját és belép a helyiségbe. Gyanusnak tűnt fel neki az eset és megfigyelték az idegent, aki a pénztárból öt darab száz leiest vett ki, majd távozni akart. A fiatalemberek erre a tolvajra vetették magukat és lefogták. Kiderült, hogy a tolvaj Megelel negyvenhárom éves kereskedelmi alkalmazott, aki egyben háztulajdonos is. Megelnek álkulcsa volt az összes üzlethez, amelyeket azután a déli záróra alatt vagy pedig az esti zárás után rendszeresen fosztogatott. A besurranó üzlettolvajt letartóztatták.

Ugrásszerűen fokozódott az érdeklődés az országfejlesztési kölcsön iránt a miniszter lelkesítő körutja nyomán

Slavecsu pénzügyminiszter propaganda körutja új ösztönzést adott a kölcsönjegyzési akciónak, amit mutat az is, hogy városunkban a pénzügyigazgatóságnál ismét nagyobb összegek folytak be a kölcsön céljaira. Így a megyei adóhivatalok, amelyek különben csak minden ötödik napon szolgáltatják be a pénzt, tegnap tekintélyes összegeket adtak be. Különösen a Sannicolaulmari (nagyszentmiklósi) és jimboleai (zsombolyai) adóhivatalok fizettek be a pénzügyigazgatóságnak tekintélyes összegeket. Tegnap a pénzügyigazgatóságon két óra leforgása alatt három millió leien felüli összeget vettek át a kölcsönre. Számítanak azzal, hogy az ér-

deklődés a jövő héten még fokozódni fog és ezért intézkedés történt, hogy megfelelő számú pénztárak felállításával biztosítsák a kölcsön jegyzésének sima lebonyolítását. Mindazok akik kölcsönt jegyeztek, nyugtákat kaptak, amelyeket a kötvények megérkezésénél beváltak, illetve kötvényekkel cserélnek ki. Számos vállalat és cég kimutatóst is készített és azt az összeg megjelölésével beküldte a pénzügyigazgatónak. Értesüléseink szerint a Központi Bank ma kapja meg a kölcsönjegyzések elfogadására szolgáló és a pénzügyminiszter által vasárnap megígért engedélyt és Muresanu Victor pénzügyi vezérfelügyelő ilyen értelemben telefo-

MERANO - SZÁLLODA

Budapest IV., Bécsi-utca 2.

Négyemeletes, újjáépített palota, a Belváros legszebb helyén. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Fürdőszobás és telefonos szobák. Lift. Udvari szobák P 4-., utcai szobák P 6-.-tól. — Étterem házi kezelésbe. Diétás konyha.

Balog József

a Berli-ni-téren volt Meran-szálloda tulajdonosa

non már érintkezésbe is lépett a pénzügyminiszteriummal. Résztvesztés kölcsön jegyzésében a bányászati tanács is, akiknek egyesülete Ramnean Patrik elnöke alatt elhatározta, hogy a kölcsön céljaira százezer leit jegyez. A tanítók egyesülete a pénzt már befizette.

Lugosi jelentés szerint Lugos vezetősége a tervezett 250.000 leit 400.000 leit jegyzett a belföldi piacon. A lugosi tantestület 60.000 leit a Muschong-cég és a Lugosi Textilvek egyenként 600.000 leit, míg a Kőrösi Takarékpénztár 200.000 leit jegyzett. A Resica-művek és a Titan-Ka-Nadrági vasművek egyenként tízezer millió leit fordítottak a kölcsön céljára és ugyanannyit fognak jegyezni a sica-művek alkalmazottai is.

Önként jelentkezett

a sikkasztó erdőigazgatósági pénztár

Megirtuk, hogy Vernica Gheorghiezu aradi erdőigazgatóság pénztárának nagyobb összeg elikkasztása után megszökött. A pénztáros egy hét előtt a vancsolástól való félelmében szökött meg, mert biztosra vette, hogy a bányászati tanács kiderülne a sikkasztás ügyében most érdekes folytatást, mert Vernica egy hét lyongás után önként jelentkezett aradi ügyészségen. Nyomban megkérte kihallgatását és ekkor Vernica mondotta, hogy két év óta sikkaszt kisebb-nagyobb összegeket, mert nála volt a hiányzó összeg egy millió 200.000 leit. A szökés előtt magához vett a pénztárból levő 117.000 leit és jelentette a hivatalban, hogy vadász meg. Eltávozott Chisineura (Kisjez), majd átszökött a határon és tovább haladt Szegedre. Magyarországon hétig minden éjszaka mulatott és a gént már ott tartott, hogy a 117.000 leiből alig maradt valami. Az elforgamiatti félelem és a lelkiismeretfurdaló visszatartható kényszerítették. Ismét került észrevételül átjönnie a határ és bejutott Aradra, ahol önként jelentkezett. Vernica Gheorghiezu kihallgatás után vizsgálati fogságba helyezték.

Volt bányászati gyárigazgató hal Schannen Gábor, a galatii Ciclop fűtőgyár igazgatója, ötvenhat esztendősen meghalt. Schannen éveken keresztül volt igazgatója Nadrágon az ottani vasgyárnak. Ugyanakkor elnöke volt a nadrági mai katolikus egyházközségnek is és emellett szerzett az ottani katolikus templom építése körül. A pápa érdemeinek elismerésül a Pro ecclesia és Pontifice erdeméddel tüntette ki. Néhány esztendő előtt G. Tibi költözött, ahol átvette a Ciclop gyár vezetését. Két hét előtt Periamon (Perjás) meghalt egyik rokona, akinek temetésére Bányába jött. Az uton a temetésen anyja meghalt, hogy tüdőgyulladást kapott. Na betegen szállították az egyik jimboleai kórházba, ahol most a halotti szentségek felvétele után meghalt. Holttestét Periamonra vitték és ott helyezték örök nyugalomra.

Szörmék, pézsmák, csikók

és mindennemű más bundák legolcsóbb beszerzési forrása

RUBIN szörmekereskedés IV., Bul. Berthelot (Kossuth-Lajos-utca) 16. sz.

A józsefvárosi zárdával szemben

Bundák kedvező feltételek mellett.

Halálra ítélték Matuskát és az ítélet indokolásának felolvasása hat teljes órát vett igénybe

A pestvidéki törvényszék Marton Albert elnökkel két heti tárgyalás után Matuska Szilveszter biatorbágyi mérnök büntetését tegnap délben ítélethírdetéssel befejezte. Az utolsó tárgyalás elvégzése után Marton Albert dr. tanácsos felszólította Matuskát, hogy adja el a zárószavait. Matuska felállt és igyekezett hatásos pózba helyezkedni. Azután a következő szavakat mondta:

— Mélyen tisztelt törvényszék! Meg vagyok róla győződve, hogy a bíróság felőlem már határozott.

Marton Albert elnök: Ne mondja az ítéletet csak későbbben hozzuk ki. Matuska: Bocsnátot kérek, nem álltam meg szavaim horderejét. Marton Albert elnök: A következőket mondotta: Szikráznak az antennák. A nárcisszaggal, amelyet a csantavéri püspök ajándékozott bethlehemiek meggyújtottam, világítson bele az emberek szívébe és övezze glóriás fenyveszerecskékkel vértanuk és áldozataikat.

Váljék ez a csillag üstökös és Pius pápától Rooseveltig, napkelettől napnyugatig, Madridtól Moszkváig vonja fel az ég felé az emberek tekintetét. Én, Marton Albert, nem vagyok a kék ég tengeréről kíváncsi, hanem az egész világra nagy kötelességeim vannak. Lényed világít, mint az éjféli csillag, de szemünk bele nem tekint. Amen!

Matuska ezeket a szavakat szinte hang nélkül mondta el, mintha attól tartott volna, hogy félbeszakítják. Nagyon jól hallhatóan mondta el ezeket a szavakat és azt a benyomást keltette, hogy előzetesen többször is elisméltelte mondókáját.

Magyar Államvasutak képviselője jelentette, hogy a vasut kára 550.122 pengő. A biatorbágyi vasúti merénylet elkövetésének résztvevőitől közlül özvegyek Nagyné és Nemesné bejelentették, hogy kártérítési igényüket a bíróságnál fogják érvényesíteni. A bíróság azután ítélethozatalra visszavonta.

Néhány perccel 12 óra után jelent meg a bíróságon a bíróság. Marton Albert, törvényszéki tanácselnök siri székben hirdette ki az ítéletet. Az ítélet kimondja, hogy a törvényszék Matuska Szilvesztert huszonkét rendbeli gyilkosságban és tízenegyzérendbeli gyilkossági kísérletben bűnösnek találta és ezért kötél általi halálra ítélte.

Matuska az ítélet kihirdetését minden bátorság nélkül hallgatta végig. Csak akkor jelent meg gyenge pir, amikor az elnök a „kötél általi halálra” szavakat ejtette ki.

Az elnök azután a terjedelmes indokolást olvasta fel. A főtárgyaláson, mondta az indokolás, a törvényszék arra törekedett, hogy megvizsgálja, mennyiben felel meg a valóságnak Matuska kitételei és hogy beszámítható volt-e Matuska a büntetés elkövetésénél. Ennek

a büntetnek a méretei meghaladják minden közönséges büntetnek a méreteit.

Beigazolódt a tárgyaláson, hogy Matuska színészkedik és szimulál, beigazolódt két ségen kívül, hogy beszámítható állapotban volt és van ma is.

Az indokolás további része felsorolja mindazokat a bizonyítékokat, amelyek Matuska bűnösségét igazolják.

Az indokolás megemlíti még, hogy enyhítő körülményként szerepel Matuska büntetlen előélete és degeneráltsága. Ezek azonban nem voltak tekintetbe vehetők.

Súlyosító körülményeknek számítanak a gyilkosságoknak valótlanság halmozása, a konokság, amelyet Matuska mindvégig ta-

A mókázó szimuláns dadogni kezd

Az elnök kérdezi Matuskát, hogy meg-nyugszik-e az ítéletben?

Matuska dadogva válaszol: Nincs mit mondanom, mindent az ügyvédemre bízok.

Az elnök többszöri kérdésére végül mégis bejelenti, hogy felelbe.

Arra a kérdésre, hogy milyen alapon jelenti be a felelbeszést, így válaszol:

— Nem érzem magamat bűnösnek. Nem akartam gyilkolni.

Azután kéri, hogy az elnök engedje el neki az ötnapi sötétzárkát. Marton elnök a kérést elutasítja.

A halálos ítéletet végre lehet hajtani

A Matuska Szilveszter ellen hozott halálos ítélet érdekes jogi vitára adhat alkalmat. Ausztriában ugyanis Matuska elfogatásakor még nem állították vissza a halálbüntetést. Tekintettel arra, hogy Matuskát újra vissza kell adni Ausztriának, amely csak a tárgyalásra adta ki a magyar hatóságoknak, kérdés, hogy később a büntetés végrehajtása céljából kiadják-e újra Matuskát.

Erre vonatkozólag több jeles magyar jogász már nyilatkozott és a nyilatkozatok abban csúcsosodnak ki, hogy Matus-

Birtokának és kastélyának visszaadására perli Habsburg József főherceg a cseh államot

Habsburg József főhercegnek, aki — mint ismeretes — a háboru óta állandóan Budapesten lakik, Nagytopolcsányban birtoka és gyönyörű kastélya volt. A békeszerződésre való hivatkozással a csehszlovák köztársaság, amelynek területén Nagytopolcsány fekszik, a kastélyt és a birtokot állami tulajdonnak jelentette ki. József főher-

nusított, valamint az általa okozott anyagi kár is.

Nem volt egyhítő körülménynek tekintendő az sem, hogy Matuskának kis leánya van, mert bűncselekményével, mint apa, ennek a gyermeknek egész életét megromtatta.

Az indokolás felolvasása este negyedik óráig tartott. Matuska Szilveszter mindvégig állva maradt és ezért állva maradtak mellette a fegyőrök is.

Az indokolás ismertetése teljes hat óra hosszat tartott.

Götz Béla dr. bejelentette, hogy az ítéletet tudomásul veszi.

Léva y Tibor dr. védő a beszámíthatatlanság ki nem mondása, a bűnösség kimondása, valamint a minősítés miatt felelbeszést jelentett be.

Götz Béla dr. főügyész helyettes kéri a törvényszéket, hogy intézkedjék Matuskának Ausztriába való visszazállítása iránt.

A törvényszék már kivonulni akar, mikor Matuska kéri, hogy néhány szót intézhessen a sörtettekhez. Az elnök ezt nem enged meg. Matuska erre megfordul és néhány érthetetlen szót morog.

A fegyőrök erre bilincsbe verik és elvezetik.

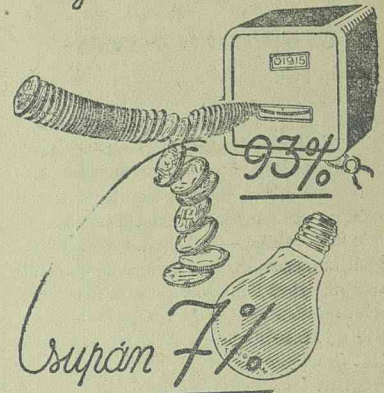
Bernolák Nándor volt igazságügy-miniszter kijelentette, hogy a halálbüntetés végrehajtásának semmi akadályja nincsen. Szerinte a letartóztatás helye a büntetés végrehajtása szempontjából nem jöhet számításba. Vámbéry Rusztem dr. nem hiszi, hogy az osztrák kormány tiltakozna a büntetés végrehajtása ellen, illetve, hogy Matuskát ausztriai büntetésének kitöltése után nem adnák ki Magyarországnak.

Az elnök többszöri kérdésére végül mégis bejelenti, hogy felelbe.

Az állomásfőnök sikkasztott, mert felesége nem tudott gazdálkodni

Rövid vizsgálat után a hatóságok letartóztatták Weigl Rezső volt aradulnoui (ujaradi) állomásfőnököt, aki száz-tizezer leit sikkasztott. Négy éven át működött Weigl mint állomásfőnök Aradulnoui (Ujaradon) és az elmúlt héten szolgálati érdekből Livadiara helyezték át. Mit a Lajos az új aradulnoui (ujaradi) állomásfőnök szolgálatbalépése után felülvizsgálta az állomás könyveit és akkor kiderült, hogy az állomásnál sikkasztás történt. Weigl állomásfőnök az utánvétellel érkezett árúk értékét az egyes cégektől beszédte, azoknak nagyrészt azonban nem továbbította a feladó cégeknek. Ezenkívül nagyobb összegeket inkasszált, mint amennyit a fuvarlevél alapján szabad lett volna. Ilyenformán száz-ezer leit meghaladó összeget sikkasztott. A vizsgálat adatai alapján Aradra rendelték Weigl Rezsőt, akit megérkezése után letartóztattak. Weigl részletes vallomást tett és elmondotta, hogy felesége nem tudott az 5600 lei fizetéséből gazdálkodni.

A világításra költött pénzmek!

az izzólámpa bevásárlási ára, míg az áramfogyasztásra fordított költség 93%-ra rug

ATUNGSRAM D
DUPLÁSPIRÁLLÁMPA
DEKALUMENSOROZATBAN
20%-IG KISEBB ÁRAMFOGYÁSZTÁS
MELLETT TÖBB FÉNYT SUGÁROZ!

A radnai Magyar Párt megválasztotta új vezetését

A Magyar Párt radnai tagozata — amely a párt aradi központjának kötelekébe tartozik — tisztújító közgyűlést tartott. Az aradi vezetés részéről a közgyűlésen megjelentek Parecz Béla dr. elnök, volt kamarai képviselő, Lócs Rezső dr. és Szu ch y Pál dr. A tisztújítás megejtése előtt mindhárman nagy tetszéssel fogadtak előadást tartottak. A tisztikart egyhangú lelkesedéssel a következőképpen választották meg: diszelnök Buja Sándor, elnök Csauscher József, ügyvezető elnök Huszár András, alelnökök Czakov Lajos és Dupca Dezső, titkár Mihelyi Tivadar, pénztáros Kern Miklós, ellenőrök Tichy Endre és Hutás János, intézőbizottsági tagok Ámon Gábor, Mándik Jakab, Vitib József, Schmidt János, Vass Jenő, Ferenczy Antal, Szekrényessy Ferenc, Stolez Ferenc, Szálkay Károly, Hercz János, Papp Kálmán, Altenhofer József, Kiss Ernő, idősebb Köböl István, Szomesán Sándor, Tamási Pál, Kovács Mihály, Mihelyi László és Péter Mihály.

Női télihabátot, nőiruhát, biztosan jót Radó-cégnél vásárolhat!
Timișoara, Bulev. Reg. Ferdinand (Lloyd-sor)
Legnagyobb választék! Legkötünőbb munka!
Legolesőbb árak! Legjobb minőség!

HIREK

Szoborleplezés

Román polgártársaink ünnepet ülnek ma a Bácság fővárosában, amikor Babes Vincének szobrát leplezik le. Hogy ki volt Babes? Tanfelügyelő a Bácságban, Bécsben a birodalmi törvények és kormányrendeletek lapjánál a román szöveg szerkesztője — a törvényeket akkoriban a nemzetkisebbségek nyelvén is kihirdették, — később a legfelső bíróságnál tanácsos, majd a budapesti tábla ülnöke, többiben képviselő és mindenekelőtt az élet minden változatai közepette megmaradt — jó román. Karrierének ez nem ártott és nem árthatott. Pedig a Mocioniakkal együtt ő is egyike volt azoknak, akik a régi Magyarországon megalkották a román nemzeti pártot. Becsült és tisztelt tagja volt a magyar társaságoknak épügy, mint a román szocietásnak. Soha nem tagadta meg románságát, sőt mindenkor kihangsúlyozta azt. A kocka fordult és nemzete a régi Magyarország nagy területén is kisebbségből többségi nemzet lett. Babes ezt nem érthette meg, de a régi küzdelmeknek még ma is élő tanui nem feledkeztek meg róla. Szobrot kap a Bácság fővárosában és annak ma van leplezési ünnepe. És ez a szobor bronzba öntött némaságában mindannyiunkhoz szól. Példát mutat nekünk, hogy nemzetkisebbségi sorsban sem kell megtagadni önmagunkat és nemzetünket, amint ő sem feledkezett meg soha románságáról. Intő példája azonban szól a mai román nemzedékhez is. Arra tanít, hogy nem azok a legnagyobb és legjobb hazafiak, akik lehangosabban kiálltanak, nem a gyűlölet és mások lebecsülése érlel nemes gyümölcsöket, hanem a komoly tudás, a megértő kitartás és együttműködő szeretet melege. A türelmetlen sovinizmus pusztító vihára nem épít, csak rombol. Értünk meg, becsljük meg és igyekezzünk megszeretni azokat, akikkel kénytelenek vagyunk együttélni, mert minden tehetőség, minden erő és energia, melyet kikapcsolunk a közös szolgálatból, parlagon hever és pótolhatatlan veszteség. Ne kívánjuk a magyartól, némettől, bolgártól, horvától, szerbtől, tóttól, hogy megtagadja nemzetét esetleges érvényesülése érdekében, mert én is érvényesültem — mondják a bronzajkak — de soha nemzetemet meg nem tagadtam. És most szobrot állítottatok nekem és ez az emlékmű akkor lesz igazán az én szobrom, mely nemcsak mulandó testem konturjait örökíti meg, hanem a bennem élt szellemet is, ha ebben a szellemben éltek és dolgoztok... Így szól a szobor és így lehet nemcsak a románságnak, hanem mindannyiunknak emlékműve.

Babes Victornak a belvárosi Scuter-parkban felállított mellszobrának leplezési ünnepe ma délelőtt tíz órakor kezdődik. Az ünnepségen a kormányt Lapeda tu kultuszminiszter képviseli, aki ma reggel érkezik meg. Megjelenik az ünnepségen Maniu Gyula volt miniszterelnök is, aki az éjszaka érkezett Aradra, ahonnan reggel hét órakor Leucutia Aurel dr. volt képviselő társaságában autóval jön Timisoarára (Temesvárra). Maniut délelőtt kilenc órakor a belvárosi pártklubban Bocu Sever fogadja. Innen Maniu és a vendégek a szoborleplezésre mennek, ahol több beszéd fog elhangzani. Délben egy órakor bankett lesz, míg délután négy órakor a nemzeti parasztpárti klubhelyiségben disztyulést tartanak, amelyen Maniu is felszólal. Bocu pedig Babes Victor érdemeit méltatja. A disztyulés után Maniu kíséretével Lipovára (Lippára) utazik, ahol résztvesz a templomban Babes emlékére tartandó gyászünnepeken, míg este Bocu vendége lesz.

— Ujságíróból diplomata. Bulgária új belgrádi követévé Casakoff Dimot nevezték ki. Casakoff, aki pályáját mint ujságíró kezdte, 1923-ban bolgár közlekedési miniszter volt.

— Nistor miniszter a tanoncotthon alapkövetésénél. Nistor munkaügyi miniszter ma reggel Gheorghiu államtitkár és Cunesco munkaügyi vezérfelügyelő kíséretében városunkba érkezik, hogy itt a tanoncotthon ünnepélyes alapkövetésénél résztvegyen. A miniszter, aki megtekinti a város munkaügyi intézményeit, innen a Zsilvölgyébe utazik.

— Kulturális előadás a Katolikus Munkásotthonban. A Katolikus Munkásszövetség ez idén is sorozatos heti előadásokat rendez a céllal, hogy a munkásságnak, valamint az érdeklődő közönségnek általános ismereteket közvetítsen. Az előadásokat mindig csütörtöki napon tartják meg, este 8 órai kezdettel az erzsébetvárosi Mihai Viteazul (Püspök-ut) 30. szám alatt levő Katolikus Munkásotthonban. A szennonyító kulturális estét november 22-én, csütörtökön este 8 órai kezdettel tartják meg, melynek keretében Markus szalvatoriánus atya tart németnyelvű előadást. Közreműködik ezenkívül a katolikus munkásdalárda, majd élőképek szerepelnek a műsoron. A kulturstélyekre mindenkit szívesen lát a rendezőség.

DACIA - kávéházban ma az állástalan zenészek hangversenyeznek

— Női repülő látogatása. Tegnap délután a baneasai repülőtéren a fővárosba érkezett Belgrádból Hiltz Marise repülő. Vele együtt jött a műszerese is. A repülőtéren Hentescu tábornok, a román légi haderő parancsnoka, a francia követség katonai attaséja és nagyszámu közönség fogadta. Hiltz Marise ma visszarepül Belgrádba.

— Izgatás vádja alól felmentett plébános. S i m o n f i József dumitrei (szentdemeteri) római katolikus plébános ellen az odorheii (székelyudvarhelyi) ügyészség vádat emelt azon a címen, hogy a plébános ez év tavaszán az állami iskola ellen izgatott. Az odorheii (székelyudvarhelyi) törvényszék most foglalkozott az ügygel és a plébánost felmentette a vád alól.

— Rendőrségi továbbképző tanfolyamok. A sziguranca központi vezérigazgatóságánál Inculet belügyminiszter részvételével értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a rendőrségi közegek részére továbbképző tanfolyamokat rendeznek. Együttal elhatározták azt is, hogy erre a célra külön intézményt létesítenek.

— Száz millió lei iskolai célokra. A közoktatásiügyi miniszter elhatározta, hogy a száz millió leies póthitelből, amelyet számára a minisztertanács folyósított, egy-egy milliót fordít minden megyében közoktatási célokra. A fennmaradó összeget különböző középiskolákra fordítják.

— Ami a tengerbe zuhant repülőgépből megmaradt. Megemlékeztünk róla, hogy október 19-én a Howard és Melbourne közti légi járat egyik repülőgépe eltűnt. Tegnap a Waratahun öbölben megtalálták a pilóta ülést. Valószínű, hogy a gép az óceánba esett és kilenc utasa és két pilóta életét veszítette. A pilótaszéket most aztán a hullámok a szárazföldre sodorták.

Telefon: 906

Válogatott izlésű:

Női téli-
kabátok
Szörme-
bundák
Délutáni
és estélyi
ruhák

Winternitz

Dr. FIBRA S. A.

Timișoara-Cetate

Bulevard Regele Ferdinand
(Belváros, Lloyd-sor)

Löffler-palota

Telefon: 90

Gyári
lerakat:

Férfi-
és fiu-
trench-
coatokban
Felöltők-
és téli-
kabátokban

— Eljegyzés. Oesterreicher Böske Timisoara (Temesvár) és Czukor Antal Hódmezővásárhely, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Átépítik a királyi palotát. Fővárosi jelentés szerint a királyi palotát átépítik és ezt a munkát, amely több hónapig fog tartani, már meg is kezdték. A királyi palota körüli kert megszüntik és ehelyett az egész palota köré nagy parkot létesítenek. Erre a célra néhány szomszédos ingatlant kisajátítanak.

— Iunian radikális parasztpártjának temesi nagygyűlése. A Iunian volt igazságügyminiszter vezetése alatt álló radikális parasztpárt temesi szervezete november 25-én, vasárnap délelőtt kilenc órakor a Gyárudvar nagytermében megyei kongresszust tart, amelyen Iunian is résztvesz. A kongresszust Petrovici Cornel dr. ügyvéd, a megyei szervezet elnöke nyitja meg, míg a nagygyűlés disztyulónok Iunian lesz. A nagygyűlésen a megyei szervezet új vezetőségét is megválasztják.

— Halálozás. Buziáson hatvannégy esztendőskorában meghalt Mayer Lajosné, született Guttmann Eugenia. Halálát férje, Mayer Lajos volt helybeli vendégfőnök, továbbá fia és nagy rokonsága gyászolja. Temetése ma délután három órakor megy végbe Buziáson.

— Ez aztán az amerikai örökség. Philadelphian három év előtt meghalt a németországi származású Garret Henriette, aki után tizennyolc millió dollár maradt. Az amerikai hatóságok megkezdték a kutatást az örökösök után, akiket csak most találtak meg. A nagy vagyont huszonhét németországi földmives öröklé. Az örökösök maguk közül megbízottat választottak, aki a napokban Amerikába utazik, hogy ott a tekintélyes örökséget átvegye.

Szeresse be idejében

Őszi- és télikeztüüt

selyemteveszőr vagy szörmebéléssel női, férfi- és gyermekkeztüüt bármilyen modern vagy megszokott fazonban kivánság szerint készülnék. Állandóan nagy raktár kézzelvarrott keztüükben

Atelier Erika

l. városház-
épület.

— A vasuti fegyelmi bíróság új tagjai. A bácsági kerületi vasutigazgatóság fegyelmi bíróságát két új taggal egészítették ki. A vasut hivatalos lapja közli, hogy Neguescu Mihály és Vladescu Joan mérnököket a vasuti fegyelmi bíróság tagjaivá nevezték ki.

— Megszökött két fegyenc. Bacauból jelentik, hogy a targoncai fegyházból két veszedelmes fogoly szökött meg. Az egyiket a törvényszék életfogytiglan tartó kényszermunkára ítélte. A másiknak tíz évi kényszermunka büntetéséből még másfél éve volt hátra. A hatóságok a két szökött fegyenc kézrekerítésére megtették a szükséges intézkedéseket.

— Kemal pasa egyelőre nem utaz. Kemal pasa, a török köztársaság nőke, a mostani öszre tervezett mosvai, bucurestii és belgrádi látogatásá marseillei merénylet következtében állott nemzetközi helyzetre való tekintettel a jövő tavaszra halasztott. Ugyancsak hasonló okból elhalasztott Ahmed Zogu albán királynak anka utazását is.

— Megalakult az új belga kormány. Brüsszeli jelentés szerint Theun megalakította a belga kormányt. Leopótd király a bemutatott miniszter tához hozzájárul. Az új belga kormány a következő: miniszterelnök Theun államminiszter Franqui, külügyminis ter Hymans, hadügy Devezze, igazsá gyügy Sovesse, belügy Pierrot, közokta Hiernot, pénzügy Gutt, közmunka és földmívelés van Cauwelarth, népjö Rubbens, gazdaságügy Vannissace közlekedés és posta Dabus de Warnagyarmatügy Charles. Az új kormány már letette a hivatalos esküt.

— Elkobozták Averescu lapjának napi számát. Fővárosi jelentés szerint Andreptarea című ujságnak, Averescu-féle néppárt hivatalos lap nap tegnapi számát a hatóságok elkobozták.

Férfiingek / gallérok / nyakkendő
legnagyobb választékban
Novák Gusztáv utódánál
Timișoara, IV., Strada I. C. Bratianu 2

— Drasztikus tiltakozás a bűnösség ellen. Az iffovi törvényszék egyik tgyalótermében különös eset törté. Danacu Ilie vádolt a tárgyaláson lvesen tiltakozott az ellene felhozott dak ellen, de amikor látta, hogy tiltázásának nincsen eredménye, ruhája zéből üveget rántott elő, amelyben naturált szesz volt. A vádolt megitta szeszt, azután gyufát gyújtott és meggyújtotta a gyulékony folyadékot. lángok a száját súlyosan összeégették. Kórházba szállították.

— Erdélyi egyetemi tanár nyerte párisi Akadémia díját. A párisi Tudor nyos Akadémia az ez évi Henry Depaville-díjat, amelynek összege 250.0 frank, Sergiescu Mihály és Vladescu Joan egyetemi tanárnak adományoz. Sergiescu tanár a díjat egy matematik munkájáért kapta.

Vérszegények, botogók, lábadozók, egészségesekek és serdülőknék egyaránt
mindennapi itala legyen
a tannindus Ménes-Magyarádi tisztán kezelt, nemes fajbor.
Kizárólagos eladási helyek: „PROMONTORUL” Arad-Hegyaljai szőlőbirtokosok szövetségének üzleteiben, főzlet: I. Bulevard Reg. Maria 3, Viktoria-bank mellett, fiókok: II., Strada Melodie 15 (Pacsirta-u. sarok), IV., Strada Fröbi 47 (Schott-ház).

Az okos Mari

Erbeszed a cselédközvetítőben. Tár-
kás magyar leány. Tüzes és piros-
pogás, mint a pohárban pezsdülő bi-
kár. Mari a neve. Helyén van az esze
és azon inneni évei ellenére, de még a
nyve is, amit a következő tapasztalat
bizonyít. Jól megtermett, bőrkabátos
szépet szét a leányok között. Vala-
mendes, ügyes szobaleányra volna
szüksége. Egy-kettőre kiszemeli Marit.
— Mennyit is kér maga lelke? —
— Zólitja meg a leányt. Nem kérek biz-
ománytól semmit, mert maga korcs-
máros, oszt az édesanyám megmondta,
hogy szegődjek valami ilyes helyre, ne-
gy még hirbe hozzam magam.
— Nem vagyok és fiam korcsmáros,
hiszen gondolja ezt?
— Nekem aztán mondhatja, hiszen
hiszen nagy hasa csak egy korcsmáros-
nak lehet.

— Az osztrák kancellár elutazott Ró-
schuschnigg osztrák szö-
kancellár befejezte Mussoli-
való tárgyalásait és tegnap este
nyolc óra után elutazott az olasz fő-
városba. Schuschnigg Bécsbe tér vissza.

— Popovici Mihai külföldről hazaér-
Popovici Mihai volt igazság-
miniszter, aki a Skoda-jelentésben
az ügy egyik gyanusítottja szerez-
tetőkön külföldről visszatér a
városba. Politikai barátai elhatáro-
zták, hogy érkezésekor meleg tüntetést
tartanak mellette.

— Felemelték a jugoszláv hadügyi
költségvetést. A jugoszláv kormány az
új évi költségvetést a szkupstina elé
terjesztette. Valamennyi tárca költség-
vetését leszállították. Ezzel szemben
a hadügyi költségvetést ötven millió
dinárral felemelték.

— Romániába érkeztek a szovjet kö-
vetségi személyzet. Az egyik fővárosi
jelentése szerint Osztrovszky
ambasszádot követ november 23-án érkezik
a fővárosba. Vele érkeznek a követség
tagjai és hivatalnokai kara is.

— Élénk kultúrélet Dettán. A Dettai
kör nagy lendülettel lát neki az ősz
színházi megkezdődő egyesületi élet érté-
kétételének. Nagyszerű művelődési pró-
jekt vett tervbe az egyesület vezetősége,
szerint minden két hónapban műsoros
rendeznek. Ezeket a kulturstélyeken
főbővítő szórakoztató számok közé min-
gy-egy ismeretterjesztő előadást is be-
tenek. A műsoros esték sorozatát no-
vember 24-én, este 9 órakor kezdik meg a
Központi-Park nagyteremben, a következő
előadást: Bevezető beszédet tart Schaf-
Dezső elnök, Mézes János szaval,
Körmöcs Tamásné énekel, Büchl Antal
gyűjtő: Mit kell tudnunk a telekkönyv-
vezetés tart előadást. Svandrik Lajos
magyar népdalokat énekel. Válik az asszony
egyfelvonásos komédiát adják elő P.
Jánosné, Bogyis Mihályné, Szabolcs
Károly, Mészáros János, Magyar Emil, Ko-
szta Pál, Surányi József, Harján István.
A műsor után tánc következik. A második kul-
túr est január 27-én lesz, amikor is Köp-
nyv és Rezső tart szakelőadást.

— A Juhos-ügy főtárgyalás előtt.
A Juhos-ügy főtárgyalás előtt a Juhos-
ügy érdeklődéssel tekintenek az an-
gost idején nagy feltűnést keltett Ju-
hos-ügy főtárgyalása elé, amely no-
vember 26-án városunkban kezdődik. A
főtárgyalót az ügyben a clujji (kolozs-
vári) ügyészség folytatta és az iratok
a clujji (kolozsvári) törvényszék elé
küldték. A husz vádlott legnagyobb
része azonban timisoarai (temesvári)
város és így a tárgyalást városunkban
tartják meg. A clujji (kolozsvári) tör-
vényszék egyik büntető tanácsa és
a városi ügyészség jön városunkba, hogy a tárgya-
lást lefolytassák.

Az erdélyi magyar fiú és fiatal felesége
tele cseménységgel elindulnak a boldogság hajóján
a messzi Kongóba

Nehéz sor a mai fiatságság még akkor is,
ha tudományosan felkészül, mert hiába a ne-
hez külföldi tanulmány, a nagy világegyete-
mek oklevelei, milliók és milliók vergődnek
máról-holnapra messzi idegenben, helyzetük
pedig egyre komorabb. Franciaországban is
lehetetlen az elhelyezkedés, ahol eddig egy
millió olasz, hatszázezer spanyol, körülbelül
ugyanannyi lengyel és mellettük a világ
minden más nemzetének fiataljai éltek valahogy,
igen nagy számban. Legrosszabb azonban a
tanult embereknek, mit tegyenek ők oly tu-
lontul sokan? Csak a szerencse segít, amely
azonban éppen oly ritka, mint a főnyere-
mény. Nos, egy boldog házasság kapcsán
most ilyen elhelyezkedésről számolhatunk
be, ami éppen annyit ér, mint egy főnyere-
mény.

Egy boldog fiatal erdélyi jegyespárt ért a
szerencse, akik Párisban ismerkedtek össze.
A vőlegény Bocskay István, a fejedelmi
családból származó, Párisban végzett orvos,
a menyasszony Rubletzky Géza aradi
szobrászművész Anna nevű leánya, aki ipar-
művészettel foglalkozott ugyancsak Páris-
ban. Bocskay doktornak az az ötlete támadt,
hogy elvégzi a gyarmatorvosi tanfolyamot.
A tanfolyam elvégzése után aztán beközön-
tött a ritka szerencse. Rengeteg pályázó kö-
zül a belga kormány választása öreá esett
és leszerződötték gyarmatorvosnak Kongó-
ba. Hogy mit jelent ez, elég ha annyit köz-
lünk, hogy egy gyarmatorvosnak a Kongó-
ban 800.000 leinek megfelelő összeg a kezdő
évi fizetése. A hatásköre viszont óriási. Mert
a Kongóban, amely negyvenszer olyan nagy,

A KÖZIGAZGATÁST DECENTRALI-
ZÁLNI KELL. A kamarában megalakult a
bizottság, amelyet a kormány a közigazga-
tási reformtervezet kidolgozására küldött
ki. A reformnál a főelv az lesz, hogy a köz-
igazgatás ne csak jobb, hanem gyorsabb is
legyen. Tekintettel lesznek a javaslat meg-
szerkesztésénél arra is, hogy az egyes tarto-
mányok érdekében a szükséges decentrali-
zációt keresztülvigyük. Incelet belügymi-
niszter azt hiszi, hogy az új közigazgatási
javaslatot még a karácsonyi ünnepek előtt
terjesztheti a parlament elé.

— Prodan tábornok a fővárosi had-
test parancsnoka lett. Prodan tábornok-
okat, a hatodik hadtest parancsnokát,
a fővárosi második hadtest parancsnok-
kává nevezték ki. Prodan tábornok péntek-
en veszi át a bucarestii hadtest pa-
rancsnokságát. A tábornok évek előtt
timisoarai parancsnokló tábornok volt.

— Téliestre fordult az idő. Tegnap, kevés
délutáni napsütés kivételével, borús időjá-
rás volt. Hűvös szél fúj és a hőmérséklet
az előbbi napokhoz viszonyítva lényegesen
csökkent. Reggel 6, délután négy órakor
9, este pedig már csak 4 fok meletet mu-
tatott a hőmérő. A meteorológiai intézet je-
lent: A szél gyengülése várható, néhány he-
lyen eső vagy havas eső, éjjeli fagy, a nap-
pali hőmérséklet nem süllyed tovább.

— Muzikus Ferkó. A Katolikus Munká-
szövetség müködvelői az elmúlt va-
sárnap nagy sikerrel hozták színre a Mu-
zikus Ferkó című operettet. Tekintettel
arra, hogy az első előadásra megjelent
közönség befogadására szűknek bizo-
nyult a terem, elhatározták, hogy no-
vember 25-én, vasárnap délután négy
óra kezdettel az egyesületi helyiségben
megismétlik a sikerült operettet.

— Tűzoltók közgyűlése. A caranse-
besi önkéntes tűzoltóegyesület most
tartotta meg évi rendes közgyűlését. A
tárgysorozat legfontosabb pontja a
költségvetés összeállítás és az elnök-
választás volt. Az egyesület elnöke No-
vacescu Nicolae dr. polgármester
lett, míg a költségvetést egyhangulag
megszavazták. Pauc Frigyes nagy lel-
kesedéssel díszelnökké választották.

mint Belgium, mindössze kétszáz orvosa
van. De ezek mindegyikének óriási egészség-
ügyi személyzet, katonaság és egy katolikus
mint protestáns missziók állnak rendelkezé-
sükre, amelyek mind a legnagyobb ügybuz-
galommal vesznek részt a gyógyítás munká-
jában. A sárgalázat a vágatva modernizált
Kongóban már ugyyszólván kiküszöbölték,
most a többi tropikus betegségek legázásá-
ra kerül a sor. Kongóban ugyanis olyan ha-
ladás van, hogy az szinte elképzelhetetlen.
Építészeti, közlekedési és minden egyéb
technikai téren már olyan dolgok állnak
készben, amilyeneket Európában esetleg csak
most fognak megvalósítani. Egy új fényes
világ ma egyáltalában a modern gyarmat-
világ, amely haladás szempontjából már tu-
lszárnyalta az öreg Európát.

A Párisban összetalálkozott erdélyi ma-
gyar fiú és leány most már hitvestár-
sak hajóznak Kongó felé, számos tervvel,
boldogan. Mert elhatározták, hogy chinint is
fognak termelni és más gyógynövényeket,
amelyeket a Kongóban még nem termeltek.
És az iparművészetet sem fogja elhanyagol-
ni a fiatal asszony, hiszen rendelkezésére fog
állani a még ezernyi, kiaknázatlan szindus-
néger motívum. Érdekes, értékes és boldog
életet fognak élni, sőt talán mint gazdag em-
berek fognak visszatérni, ha minden úgy si-
kerül, ahogyan tervezik. Az indulás mind-
enesetre fényes. Olyan, mint a legszebb re-
gény. Mi pedig, akik örvendezünk, hogy egy-
szer nagyritkán szép valóságot is irhatunk,
minden jót kívánunk a házaspárnak.

— Meghalt Budapest főpolgármes-
tere. Budapestről jelentik, hogy Bor-
vendég Ferenc dr. a magyar székes-
főváros főpolgármestere tegnap este
váratlanul meghalt. Borvendég már he-
tek óta betegeskedett, azonban állapo-
tát nem találták súlyosnak. A Szent
István kórházban ápolták és néhány
nap előtt tüdőgyulladás állott be. Ez
szívgyengeséget vont maga után,
amely Borvendég Ferenc életét tegnap
este kioltotta. Borvendég kora ifjúsága
óta állott a magyar főváros szolgálá-
tában és sokáig volt alpolgármester.
Főpolgármesterré néhány hónap előtt
nevezték ki.

— Franyó Zoltán a törvényszék felmen-
tette. Franyó Zoltán, a 6 Órai Újság fele-
lős szerkesztője még Steiner Béla dr.
ügyvéd tragikus halála alkalmával cikket
írt, amely miatt az ügyészség társadalmi
rend elleni izgatás címén eljárását indított.
Franyó tegnap állott a törvényszék előtt. A
főtárgyaláson Buzoianu ügyész fentar-
totta a vádat és a Marzescu-Mironescu rend-
törvény alapján marasztaló ítéletet kért.
Franyó védelmében Radulescu Victor
dr. ügyvéd azzal érvelt, hogy az inkriminált
cikkből a szerkesztő nem általánosságban
támadta az ügyvédi kart, hanem publicisztika-
kailag gyakorolt bírálatot egyes jelenségek
felett. Az ügyvéd utalt arra, hogy a tragé-
diával kapcsolatban sokan azt is hangoztat-
ták, hogy a gyilkosnak nincsen joga ügyvédi
védelemre, mert áldozata ügyvéd. Az újság-
írók azonban nemcsak hivatottak, hanem
kötelesek is az igazságot írni, még akkor is,
ha az kiméletlennek látszik. A törvényszék
Franyó Zoltánt felmentette. Az ítélet jog-
erős.

OROSZ KOMMUNISTÁK DOLGOZNAK
MEXIKÓBAN. Flores Leopold Louis me-
xikói érsek, akit mint ismeretes, háromszáz
katolikus pappal együtt kizűtek Mexikó
területéről, Chikagóba érkezett. Kijelentette,
hogy Mexikóban kommunista kormány ra-
gadta magához a hatalmat. Ez a kormány
orosz bolsevisták hatása alatt dolgozik. Ko-
lontai Alexandra, a szovjet mexikói női kö-
vetés és körülbelül száz orosz kommunista
csinálja Mexikóban a bolsevik propagan-
dát.

WIMPASSING

FRANCIAORSZÁG KITESZI AZ IDE-
GEN MUNKÁSOKAT. Párisi jelentés sze-
rint a francia kormány erőlyes lépésre hatá-
rozta el magát a munkanélküliség megszü-
ntetése érdekében. A statisztikai adatok sze-
rint Franciaországban 350.000 ember van
munkanélkül, mégis 800.000 idegen munkás
áll alkalmazásban. A kormány elhatározta,
hogy csak azon idegen munkások maradhat-
nak Franciaországban, akik legalább két éve
tartózkodnak francia területen. Akik ezt bi-
zonyítani nem tudják, azoknak munkaköny-
vét elveszik.

— Kuruzslás miatt letartóztatott fő-
rabbi. Budapesten tegnap kuruzslás
miatt letartóztatott Friedländer
Mendel csodarabbit és a fiát, akik Ora-
deáról (Nagyváradról) érkeztek nem-
rég a magyar fővárosba. Friedländer
tiltakozott a kuruzslás vádjá ellen,
azonban tiltakozását nem vették figye-
lembe és megindították ellene az eljá-
rást.

Irodalom

Csak néha fájó illat...
Raffay István verses kötet

Harminc vers tetszetős, hatvannégy
oldalas kötetben. Így lépnek az olvasó
elő Raffay István költeményei. A
címlapon színes rajz. Csernojevic
Márta művésznő munkája. Szív, amely-
ben nyugtalanul lüktet a vér és amely-
ből piros virág sarjad. Ez a címkép az
egész kötet szimbóluma. Lüktető véri
szívét tárja verseiben Raffay István az
olvasó elé és vele együtt érezzük, hogy
ebből a szívből miként fakadnak, nyil-
nak a virágok. Raffay István eddig még
nem lépett sohasem a nyilvánosság elé.
Még sohasem láttunk a lapokban verset
névének jelzésével. Ugy cselekedett,
mint az olyan kertész, aki a maga által
kitenyészített virágokban sokáig maga
gyönyörködik előbb, amíg végül rá-
szánja magát, hogy azokat mások ré-
szére is kiállítsa.

Sejtés, titokzatosság, háborgás, álom,
ábránd, remény, homály, lemondás, kes-
serűség, szomorúság és sok egyéb van
ezekben a versekben. Néhol Ady Endre
hatása érződik rajta. De ez éppen any-
nyira nem bűn, mint nem az, ha fiatal
piktör Munkácsy Mihály hatása alatt
fest szintén jó képet. Raffaynak Ady
hatása alatt kivirágzott versei is jók.
Van ezekben a versekben erő, van, ami
az olvasót magával ragadja. Jól esik eze-
ket a verseket olvasni, szárnyukon ma-
gasra emelkedni, vagy velük lesüllyedni
a mélységbe. Jellemzője Raffay köl-
teményeinek a következő pár sor: „Be-
jössz, — kimész, — az ajtó nyitva, —
nem kalitka az életem: — kriptá, — ha-
lott legyen, aki belép, — eredj, elég!” A
könyvnek Csak néha fájó illat a címe.

K. E.

Sport

Ma este mennek végbe az Erzsébetvárosban a bánsági boxbajnokságok döntő mérkőzései

A Kimmel-család gyászsa. Kimmel Sándorné, született Dubenetzky Berta, hatvanegy esztendőskorában Dózsa-utca 42. szám alatt meghalt. Az elhunytat gyászolja férje, Kimmel Sándor szeszgyári igazgatósági alelnök, akivel negyven évig élt boldog házasságban, leányai Berta tanárnő és Elly, fia Kimmel Jenő dr. vegyész mérnök, sógorai Kimmel Ernő és Kimmel Gyula vezérigazgató, sógornője özvegy Rupchich Katalin, továbbá nagyszámú rokonság. A gyászolók között vannak a Prochaska, Nemes, Tirnea és Krayer-családok is. A holttestet a gyárvárosi temető Kimmel-kápolnájában ravatalozták föl. Temetése, amelyen a szertartást Reck K. Géza prépostsplébános végzi, ma délután négy órakor megy végbe.

A rádió karbantartása fontos!

Annak előnyeit már sok százan igazolják. Ne készen Ön is belépni előfizetőink sorába!

Rádió Rédei Telefon 1400
IV., Boulevard Carol 14.

— Öt milliárd frank a francia hadügyi költségvetés. Párisban tegnap nyilvánosságra hozták a hadügyminisztérium költségvetését, amelynek összege öt milliárd 689 millió frankot tesz ki. Ebben a költségvetésben azonban nem szerepel a határok megerősítésére vonatkozó összeg. A költségvetési jelentés megemlíti, hogy Németországnak hatszázezer főnyi sorkatonasága van és négy millió 900.000 főnyi tartalék felett rendelkezik. Ezenkívül nagyszámú hadi repülőgépek állanak rendelkezésre és ezért fontos, hogy Franciaország nagy súlyt helyezzen a hadsereg további fejlesztésére és a hadfelszerelésre.

— Elhalasztott képkiallítás. Urbansky de Nieczuja festőművész, a varsói festőakadémia tanára, akinek ma lett volna bemutatkozása a Lloyd-klubban, közbejött akadályok miatt december 5—21-ig rendező gyűjteményes képtárlatát.

Bőr- és kötött divatkeztük
Téli alsóruházat
Harisnyák Kötöttáruk
legolcsóbban
William Weisz si fiul
(Löffler-palota) / Fiók: Scudier-tér

— Olcsóbb lesz a villanyáram — Lugojou. Lugoj város vezetősége elhatározta, hogy a városi villanytelepet átalakítja és modernizálja. Ezáltal lehetővé válik, hogy a villanyáram árát kilowattónként az eddigi nyolc leiről hat leire szállítsák le. Az átalakítási költségek két millió leire rúgnak. A munkálatokat két részben végzik el és pedig úgy, hogy idén három, a jövő évben pedig négy millió leit fordítanak az átalakításra.

— Társasvacsora és Katalin-táncmulatság. Senta-Noua (Ujszentés) magyarsága vasárnap, november 25-én, délután hat órai kezdettel az ottani Gazdakör helyiségeiben társasvacsorával egybekötött Katalin-táncmulatságot rendez, melyre Timisoaráról (Temesvárról) is számosan megígérték részvételüket. Az estélynek előreláthatólag nagy sikere lesz.

Ma, szerdán este bonyolítják le az erzsébetvárosi Stöhr-féle vendéglő termeiben a bánsági boxbajnokság döntő versenyeit. A küzdelem kilenc órakor kezdődik s arra nagy közönséget várnak. A rendezőség gondoskodott, hogy a távol lakó sportkedvelők is kényelmesen és főleg olcsón juthassanak el a mérkőzés színhelyére, mert kieszközölte, hogy a verseny színhelyén lepecsételt villamossal visszafelé díjmentesen utazhatnak. A döntőbe a következők kerültek: Nehéz suly: Nisu (Ilsa)—Geröffy (Ilsa). Nisu ebben az esztendőben meg akarja védeni bajnokságát és ezért kemény küzdelem várható.

Középsúly: Brücher (Ilsa)—Tóth II. (UDR). Brücher először indul ebben a súlycsoportban és ellenfele nehéz munkát fog adni.

Weltersúly: Dörfler (Ilsa)—Savici (TMTE). Dörfler, a nyolcszoros bajnok nem a legbiztosabb körülmények között indul bajnoksága megvédésére. A baleseténél szerzett vállzúzódása komo-

TIPP-ERDEKLŐDŐ

Rovatvezetőnk betegsége miatt a tippverseny legújabb eredményeit csak néhány nap múlva közölhetjük. Addig is türelmet kérünk.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület helyi csoportjának vacsorája

Kedélyes vacsora lesz szombaton, november 24-én a Mednyánszky-féle étteremben, amikor is az E. K. E. itteni csoportjának tagjai adnak egymásnak találkozót, hogy azok, akik még eddig nem ismerik egymást, összemegkedjenek. Mire azután a kirándulások ideje megérkezik, a turisták akik eddig különböző egyesületek kereteiben, de legtöbnyire csak baráti keretek között rándultak a hegyek közé, mint egy család tagjai indulnak neki a havasoknak. A szombati ismerkedési vacsorára megígérték eljövetelüket a szomszédos E. K. E.-csoportok is. A vacsora fatányéros flekken és vargabéles lesz, egy teríték ára 35 lei. Jelentkezni a vacsorára a vezetőségi tagoknál és a Káldor-cégnél felfektetett iven lehet, azonban a vacsora nem kötelező.

Bonyolódik a vesztegetési botrány

Az egyik fővárosi sportlap újabb adataival szolgál a nagyváradi NAC sportklub Kovács nevű vezetőségi tagjának megvesztegetési botrányához. Eszerint az északi liga Biraescu ügyész kérelmére érdekes szembesítésre határozta el magát. Seliceanu bírót ugyanis szembesítették Kováccsal, hogy megállapíthassák, mi az igazság. Kovács eleinte tagadta a vádat és hangzottatta, hogy a Ripensia—NAC mérkőzés előtt nem is látta Seliceanu bírót, de amikor megemlítették a tanukat, beismerő vallomást

lyan akadályozhatja technikája csillogtatásában és ezt a fiatal, tehetséges ellenfele bizonyára a maga javára fogja kihasználni.

Könnyű suly: Tóth I. (UDR)—Fata (Jiul). Tóth győzelme nem lehet kétséges, ha az ismert lendülettel és akaratral küzd.

Pehely suly: Gilicze II. (TMTE)—Gavrillenco (Kadima). Egyenlő ellenfelek és a küzdelem nyílt.

Bantamsúly: Gilicze III. (TMTE)—Wieder (Kadima). A papirforma szerint Gilicze győzelme várható.

Légsúly: Quittner (Ilsa)—Förstner (TMTE). A régi klubtársak találkozója igen érdekesnek ígérkezik.

Ezenkívül még a Tóth—Ferkel pár, a két TMTE versenyző indul a papirsúly bajnokságáért, míg a minimális súlycsoportban Grama (TMTE)—Petrescu (CFR) fognak küzdeni.

A zsüri tagjai Manoil alezredes, Uscoiu kapitány és Sufletel főhadnagy lesznek. A verseny után tánc lesz.

tett. A szembesítésnél nyert adatokkal kiegészített iratcsomót átküldték az északi ligának, amely Baleanu őrnagyot bízta meg a nagy port felvert ügy további vizsgálatával. A lap szerint Baleanu őrnagy már a napokban Oradeára (Nagyváradra) utazik.

Ripensia—Gloria

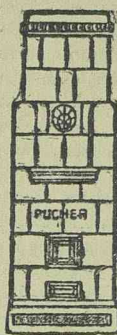
mérkőzés az Electrica-pályán

Vasárnap ismét itthon szerepel a Ripensia. Ellenfele az aradi Gloria együttese lesz, amely szeszélyes csapat és éppen ezért veszélyes. A Gloriánál nem lehet elintéztet mérkőzés, mert a csapat néha a várakozás ellenére olyan játékkal lepi meg híveit, amely a legkellemetlenebb percekot okozza az ellenfélnek. A Gloriát tehát nem szabad lebecsülni és főképpen a Ripensianak nem, amelynek most már minden pontra szüksége van. A mérkőzést délután félhárom órai kezdettel az Electrica-pályán bonyolítják le.

UJ PROFICSPAPAT ALAKULT

Uj profi futbalcsapat alakult meg városunkban. Az uj profi alakulat a Banatul FC nevet kapta és a Banatul sportegylet keretében fog működni. Az uj profiegyelet százezer lei alaptőkével indul és célja a bánsági román sportolók egy táborba való terelése. Az egyesület jellegére való tekintettel valószínű, hogy főképpen a bánsági román sportolók sorakoznak zászlaja alá, de a csapatban helyet kapnak olyan kisebbségi játékosok is, akik tudásuk révén erősségei a román sportnak. A csapat részére bécsi tréner hoztatnak, aki a csapatot zárt ajtó mögött készíti elő a májusban történő bemutatkozásra. A jelenlegi csapat azonban továbbra is a bajnokságban szerepel. A profiegyelet vezetősége méltó otthont kíván adni az együletnek és ezért teljesen rendbehozza a Banatul-pályát és annak tribünjét.

3 követelmény

amit egy csere kályha vételét tekintve veszít.

Jutányos és szép formájú nagy fűtés-képessé

ezért vásárolj csakis a közism

PUCHEE

cégnél, ahol Önnek ezt nyújtja
Tekintse meg mintaraktáram!
Timisoara IV., Strada Bratianu
Telefon 7-87

— Bolyong a hontalan államfő. Machado, a kubai köztársaság volt nőke elhagyja Amerikát. A mult esztendőben a forradalom megdöntötte chado uralmát és a volt elnök repülpen menekült el. Azóta Amerika különböző államaiban akart letelepedni, sehol nem adtak neki állandó tartó dási engedélyt. Machado — aki jelen San Domingóban van — elhatárota, hogy Európába hajózik és Németországban telepszik meg. Machado tegszállott hajóra.

— Székelési zavarok, vastagbélhurut, fadság, félelemérzés, bódultság, migré általában rosszullet esetén a rendkívül hén ható természetes „Ferenc József” üríviz a gyomor és a bélcsatorna tartalgyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja és megkönnyebbülést szerez.

— Halálos baleset egy hidépítés. Fetestiből jelentik, hogy a bor Duna-hid építésénél halálos szerencsétlenség történt. A fetestűi hidfőnél szerelő dolgozott, akik egy vasger meg erősítésével voltak elfoglalva. A vastartó, amelyen a szerelők állott hirtelen meglazult és mind a nyolc Duna hullámai közé estek. Azonnan segítségükre sietett egy mentőbó amely hat munkást ki is hozott a vizkettő ellenben életét veszítette.

* A leányifjúságnak való és megfelegujabb könyvek közül messze kiemelkedik Joy Francis: Heten az intézet című műve, amely magyar nyelven jelen meg, ugyanakkor, amikor Európában elnyelve fordították le. A kitmagyar fordítás Nyireő Évát, a kö illusztrálása és rajzai Sipos Béla műszoletét dicsérik. A nagy alakú, remek állítású és tartalmában még kitünőbb még érdekesebb leányregény Fran Heten az intézetben diszes kötésben lei minden könyvkereskedésben, v Lepagenál, Cluj. Kérje az Apollo-naeum teljes ifjúsági jegyzékét.

Mozi

Szerda, november 21.

Apollo-mozi: A fehér démon.

Forum-mozi: Csodabár.

Select-mozi: A sziget.

A legjobb Mickey-Mausok
journalok.
SCHEER EVI tanítványai
táncolnak.

Gyermekek előadása

a zsidó gyermekotthonok javára az APOLLO-MOZIBAN

November 22-én, délután
3 órakor.

Jegyek elővételben Lő
könyvkereskedés, Beivár

Közgazdaság

Románia megszigorítja a kiviteli törvényeket Csehszlovákiával szemben

Fővárosi jelentés szerint a napokban Dimitrievics vezette román külkereskedelmi és iparügyi miniszter a román külkereskedelmi és iparügyi miniszterrel kapcsolatban a tranzító forrásokhoz való megállapodásról tárgyalva megköszönte. Hasonló tárgyalásokat folytat Manolescu-Strunga miniszter a csehszlovák küldöttség közt, amely küldöttség ezenkívül még a román külkereskedelmi és iparügyi miniszterrel is rendezni kívánja Románia és Csehszlovákia között. Valószínűleg azonban, hogy a tárgyalások eredményre vezetnek, mert a külkereskedelmi mérlege Cseh-

szlovákiával szemben veszteséget mutat és így Románia az eddigi exportelőnyöket is szigorítani kívánja Csehszlovákiával szemben. Manolescu-Strunga iparügyi miniszter különben mindent el fog követni, hogy a külfölddel való árucserét élénkítse. Ecélből a miniszter vasárnap Brüsszelbe, onnan pedig Berlinbe és Prágába utazik. Amíg Brüsszelben és Prágában csak a román export növelésére vonatkozólag fog tárgyalásokat folytatni, addig Berlinben tárgyal majd a felmondott szerződés helyett egy új román-német kereskedelmi egyezmény megkötéséért érdeklődik.

Garoflid veszi át az export intézését, amelyet a kormány teljesen új alapokra fektet

Fővárosi jelentés szerint az iparügyi és kereskedelmi miniszter elfogadta G. A. D. Constantinnak a kontingentrendszer elnöki tisztségéről való lemondását. Valószínű, hogy Garoflid átveszi az export intézését, amelyet a kormány teljesen újjászervez. Az export szervezésénél figyelemmel lesznek a szarvasmarha, a baromfi, gyümölcs és bor kivite-

lést emeljék. Az exportálandó áruk részére külön raktárakat létesítenek, gondoskodnak ezenkívül megfelelő számú vasuti kocsi. A levágott állatok húsát új rendszerű hűtőkocsikban szállítják. Ezenkívül az ország öt különböző részén exportigazgatóságokat szerveznek, amelyek a fővárosban levő központ utasításai szerint működnek.

lét emeljék. Az exportálandó áruk részére külön raktárakat létesítenek, gondoskodnak ezenkívül megfelelő számú vasuti kocsi. A levágott állatok húsát új rendszerű hűtőkocsikban szállítják. Ezenkívül az ország öt különböző részén exportigazgatóságokat szerveznek, amelyek a fővárosban levő központ utasításai szerint működnek.

Román tojás Németországba. A kereskedelmi és iparügyi miniszter értesülése szerint a németországi hivatal olyan utasításokat kapott, hogy október és november hónapokra is a szeptemberi tojás mennyiséget vegye át Romániától.

A gyorsan romlandó áru kezelése. A kereskedelmi és iparügyi miniszterium úgy rendelkezett, hogy november 27-ig azon áruknál, amelyek gyorsan romlanak, valamint az ideai tengeri és a faáru szállítványoknál a határnál ne kérjék a Nemzeti Bank által láttaamoztatott fuvarlevelet.

A ki nem váltott vámárak értékesítése. A vámvezérgazgatóság elhatározta a vámhivatalokban elraktározott és ki nem váltott áruk értékesítését. Ezeknek az árucikkeknek az értékét másfél millió leire becsülik. Erről a határozatról értesítették a vámhivatalokat, amelyek az áruk értékesítését január elsejére már be is fejezték.

Román-görög kereskedelmi egyezmény. Az új román-görög kereskedelmi egyezmény alapján azon engedélyek, amelyeket a hó 15-ig iktatott kérelmek alapján adtak ki és amelyek görög áruk behozatalára vonatkoztak, minden szigorítás nélkül érvényesek és azok alapján a kért áru behozható.

Gyenge minőségű sertéseket tilos külföldre szállítani. A sertésexport fejlesztése érdekében fővárosi illetékes körök elhatározták, hogy különleges intézkedésekkel megszigorítják a gyenge minőségű áru kivitelét. Az első intézkedés az volt, hogy a Csehszlovákiába irányított sertéseket jimbolia (zsombolyai) mintára bizottságok fogják az ország minden határállomásán ellenőrizni. A Prága felé indított sertések kivitelét ezek a bizottságok csak akkor fogják engedélyezni, ha a kivitelre szánt mangalica-sertések legalább százyolcvan kilót nyomnak, míg a yorki sertések sulya legalább százyegyen kiló kell, hogy legyen. A beraktározási állomáson tehát a mangalica sertések sulya legalább kétszáz kiló, a yorki sertések pedig legalább százyötven kiló legyen, hogy az uton előálló súlyvesztés után a szállítmány minden darabja exportképes lehessen. Ezen bizottságok elnökei az illetékes megyék állatorvosaiól kerülnek ki.

ELHALASZTOTTÁK AZ ÚJ EXPORT-IMPORT RENDSZER ALKALMAZÁSÁT. A kereskedelmi és iparügyi miniszterium közölte az érdekeltekkel, hogy az új export-import rendszer alkalmazását újabb egy héttel, november 27-ig elhalasztották. Addig az időpontig az export a régi rendszer alapján történik. Erre a halasztásra azért volt szükség, hogy a miniszterium a Nemzeti Bankkal együttesen enyhítse a devizák beszállítására vonatkozó intézkedéseket.

Emelkedik a vasut bevétele. Az államvasutak pénzügyi szolgálatának statisztikája szerint a vasut bevételei személyek és áruk szállításából 1934 január 1-től október 31-ig háromszáztizennyolc millió leiel emelkedtek a múlt év ugyanezen időszakához mérten. Az emelkedés egyik jelentékeny oka az volt, hogy a vasuti személydíjszabás olcsóbbodása következtében különösen a nyáron sokkal több volt az utas, mint az előző években.

Nincs megegyezés Bulgária és hitelezői között. A bolgár kormány — mint annak idején megígértük — egy hét előtt bejelentette, hogy Bulgária külföldi adósságainak szelvényeit nem tudja fizetni. A bolgár államkötvények külföldi tulajdonosai most közölték a szófiai kormánnyal, hogy hajlandóak három esztendői moratoriumot adni és belemennek a törlesztési összegek tiz százalékkal való csökkentésébe. Ezzel szemben a bolgár kormány öt évi moratoriumot kér és ragaszkodik a törlesztési összegnek harminc százalékkal való csökkentéséhez.

Lányha ismét a buzapiac. A bányási gabonapiacra tegnap egy buza, mint a tengeri és a zab irányzata váratlanul ellanyhult. A piaci árak a következők: temesi új buza 370, torontáli új buza 380, időszerteni tengeri 140, örlőképes új tengeri 150, zab 240, tavaszi árpa 310—320, takarmányárpa 270, tökmag 430—440, napraforgómag 250, muhar 230, korpa 180, takarmányliszt 200 lei, 30/70-es kismalmi liszt szákkal együtt 580 lei százkilónként. A lóhere 28, a lucerna pedig 36 lei különként.

Az amerikai öccséség

A Déli Hírlap regénye —
Írta: KRASSÓI PAL

Amikor azután nemsokára újból megkértek a hölgyek a szálloda foyerjében, akkor már bátran állottak oda a kávé elé és élvezték azok csodálatát és mulatását.

Az autókárok, amelyekben olyan kényelmes volt az utazás, akár csak a vonatok első osztályu fülkéiben, mostokára az oázis felé pöfögtek. Keresztül a mélyen szántottak a sivatag völgysége, sárgás, finom homokjába. Mőkők huzódik a széles gummikerekek alá, amely mutatja az irányt, és a kerekek haladtak. A legesekélyebb futópadra azonban a homok újra elsimult, és a kerekek sinesen annak, hogy modern autókárok haladtak arra. Az autókárkók vezetőjének semmi nem mutatja az irányt, hanem csak a delejtüre és az öszterre kell magát bízni.

Az autókárkók fél órai autózás után a láthatárban egyszerre csak előtűnt valami világos pont, amely egyre nagyobbodott. A vezető teljesen tisztán kivették, hogy ott egy csomó pálmafa áll. Egész kis liget.

— Az oázis, — mondotta az utasok között.

Kis Napoleon ismét szellemeskedett: — Hölgyeim és uraim! Most a Szaharában járunk. Tudják önök, milyen a Szahara térképe, amely az oázisokat is megjelöli?

A válasza senki nem gondolt. Ugyis látták, hogy maga Kis Napoleon adja meg a feleletet:

— Hát a Szahara az oázisokkal olyan, mint egy nagy sárga abrosz, amelyen részeg emberek sponót ettek és azt össze-vissza csepegtették.

Általános nevetés hangzott fel.

— Mintha ezt a komikus hasonlatot már olvastam volna valahol, — jegyezte meg Klamós.

— No hallja, kedves elnök ur, — szörnyülködött Kis Napoleon, — egy kis plágiumból nem csinálunk magamnak lelkiismereti furdalást. Én különben is ingyen látom el a cicerone tisztjét. Majd ha napidíjat szedek, akkor lehet tőlem követelni, hogy eredeti ötletekkel szórakoztassam a mélyen tisztelt társaságot.

Amikor az autókárok az oázis közepén megállottak, ott már összegyűlt egy csomó asszony és gyerek. Az asszonyok arcát nem lehetett látni, mert azt sűrű fátyol fedte el. Azonban a gyerekek annyira mocskosabbak voltak. De a piszkon és szennyen keresztül is áttetszett barna arcuk szépsége. A szemük pedig úgy villogott, akár a briliáns.

Valamennyien kórusban kántáltak:

— Baksis! Baksis!

És amíg a társaság ott járt az oázison, mindenütt ott zsongott a nyomukban a jeremiáda:

— Baksis! Baksis!

A férfiak méltóságon alólinak tartották, hogy az idegenek előtt mutatkozzanak. Itt-ott látni lehetett egyet-egyét, amint sárból való kalibájába falához támaszkodva pipázott, vagy a pálmafa alatt üldögélve fekete kávéét szüresölt. Az oázison lakó férfiak valamennyien szép szál beduinok voltak. Fehér burnusz fedte a testüket. Csokoládészínű

arcukon komolyság kifejezése honolt. A legtöbbször koromfekete szakállal volt.

Közönyösen néztek a kirándulókra, akiket betolakodóknak tartottak. Nem jutott eszükbe köszönni. Ha megszólították őket olyan nyelven, amelyet értettek, rövid, kimért válaszokat adtak.

Itt, ezen az oázison történt, hogy Cavalliere Rastagni Giovanni először adott kifejezést a Böske iránti érzelmeinek.

Egymás mellett haladtak és kíváncsian néztek be a kis házak udvaraira, vagy ha lehetett, azok belsejébe. Ez csak kivételesen történhetett meg. Ezeknek a kunyhóknak az ut felé nincsen ablakuk, bejáratuk pedig a tulsó oldalon van. Ott van az ablak is. A beduin, mint minden mohamedán, nem szereti, ha idegenek a háza belsejébe néznek és egyéni életét látják. Ha észreveszik, hogy a lakásába leskelődnek, annak könnyen végzetes következményei lehetne a kíváncsiskodókra.

Kiss Böske és az olasz lovag, új nevén Kis Napoleon, az egyik ház mögött virágzó bokrot láttak. Az ágak telisteli voltak kékes-fehér szirmokkal.

— Gyönyörű, — kiáltott Böske az elragadtatás hangján.

— Jöjjön, tépjünk le egy ágat, — mondta hirtelen az olasz és már meg is indult Böskével a bokor felé.

Megkerülték félig a kis házat és megállottak a virágos bokor előtt, amelyről a lovag hirtelen leszakított egy ágat és azt gyorsan a kabátja zsebébe csuszította.

— Nem szabad, hogy lássák nálunk, mert abból baj lehet. Ez a beduinok szent virága és éktelen haragra gerjednek, ha fehér ember tör le belőle. Majd

csak akkor vehetjük elő, ha már elhagytuk az oázist.

Eppen tovább akartak menni, akkor véletlenül bepillantottak a háznak most velük szemben levő nyitott ajtaján.

Odabent egy fiatal párt láttak. A nő, akinek arcát otthonában nem takarta fátyol, csudaszép volt. Igazi keleti tündér, lange, habkönnyű ruha volt rajta, amely tökéletes természetnek alakját és formáit is sejtetni engedte. Fülében nagy aranykarika, a nyakában fehér — valószínűleg üvegből való — gyöngy volt.

Az ifju beduinó a földre vetett színes párnán ült és előtte apró szőnyegen fiatal férfi kuporogott. Egymás kezét fogták és egymás szemébe néztek. A férfi halkán, szenvedélyesen sutogott. A nő ábrándozva hallgatta a férfi szavait.

Első pillanatra nyilvánvaló volt, hogy ezek szerelmesek és hogy számukra most megszűnt az egész világ.

Rastagni hirtelen megkapta Böske kezét és hevesen elrántotta az ajtó elől. Akkor sem engedte el, amikor már nem láthattak be a házba, hanem tovább vonta magával, amíg újból az uton voltak.

— Szerencsénk, hogy azok annyira el voltak ott bent merülve, hogy nem láttak minket. Ez a fiatal beduin, amilyen szerelmes, olyan dühös is tudna lenni, ha rájönne, hogy idegen szem figyeli ilyenkor. Képes lenne akár fegyverrel is rántkátadni.

Böske eltűnődve mondotta:

— Nagyon szerelmesek és nagyon boldogok lehetnek!

(Folyt. köv.)

Rádió

Szerda, november 21. Bucuresti. 1: Lemezek. 1.45: Zene. 2.40: Könnyű zene lemezek. 6: Délutáni hangverseny. 7.45: Rádiózenekar. 8: Előadás, majd lemezek. 9: Kamarazene. 9.30: Előadás. 9.45: Női ének. 10: Az Indig-négyes kamarazenéje. 10.35: Vendégül zene. 11: Hírek. Budapest. 7.45: Torna, majd hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 11.40: Felolvasás. 1: Déli hangversz, időjárás, majd ének, hegedű, zongora trió. 1.30: Hírek. 2.30: Szalonzene. 3.40: Hírek. 5.10: Diákléletről. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Magyar nóták cigánykísérettel. 7: Olasz nyelvoktatás. 7.30: Jazz. 9: Európa hangverseny. 11.25: Hírek, időjárás. 11.45: Cigánymuzsika. Bécs. 1: Lemezek. 5: Bécsi zene. 9: Szimfonikusok zongoraművész. 11.50: Jazz. Éjfél után 1.30: Könnyű zene. Róma. 6.10: Vegyes zene. 9.10: Lemezek. 9.45: Vonós és zongoraötös. 11.15: Táncczene. Prága. 12: Szalonzene. 6.30: Lemezek. 8.10: Áriaest. 9: Filharmonikus hangverseny. Strassburg. Este 8.30: Rádiózenekar. 10.30: Hangverseny. 12.30: Táncczene. Stuttgart. Este 7.30: Bach: D-moll verseny két hegedűre. 10.30: Giesen Hubert zongorázik. Stockholm. 6.45: Lemezek. 9.50: Beethoven II. szimfonia. 11: Táncczene. Varsó. 1.20: Táncczene. 2: Híres szoprán és alténekessők lemezek. 5: Könnyű zene. 6: Dalok és áriák. 6.35: Zongora-lemezek. 7.15: Rubinstein: III. zongoratrió. 8: A legszebb Strauss János keringők. 9: Könnyű zene. 10: Chopin művek zongorán. 11.15: Táncczene.

Apróhirdetések

Oktatás

Magyar-magyarul hallgató, perfekt román és francia nyelvtudással, középiskolai tanulók előkészítését vállalja, szerény díjazás mellett. Kéri az érdeklődőket, hogy címeiket adják le a lap kiadóhivatalába. (1132)

Állást keres

Megbízható irodakasszony perfekt német, román és magyar, irodai praxissal, állást keres. Cim a kiadóban. (1020)

Magyar-német gyors- és gépirő, önálló levelező, az összes irodai teendőket járta, állást keres. „Lelkiismeretes” jelíge a kiadóba. (1842)

Házmesteri állást keres megbízható házaspár. Cim a kiadóban. (242)

Kötőmester jó bizonyítvánnyal állást keres. Harisnya, sál, nyakkendő, orelző, ketliző, überrendlik, laposgépet és az összes mellék gépeket kezel. Vidékre is megy. „Kötőmester” jelíge a kiadó továbbítja az ajánlatokat. (1917)

Gyakorlott óráknyelvel több évi gyakorlattal, szerény fizetés mellett állás keres. Cimeket a kiadóba kérek „Pontos munka” jelíge. (1306)

Ha szép akar lenni.
használgon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz”, I., Sft. Gheorghe

Alkalmazás

Intelligens nő
aki a háztartás minden ágában teljes jártassággal bír, idősebb házaspár, esetleg vidéki plébánia háztartásának vezetését vállalja. Igényei nem annyira a fizetés, mint a jó bánásmód. Cimeket a kiadóba kér „Nem nagy fizetés” jelíge. (1320)

Kombinéfűzők Princessfűzők
Orvosilag rendelt haskötők, alkalmi fűzők, melltartók
„Sanitaria”
Timisoara, Boulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Mindenes szakácsnő
keresek vidéki háztartáshoz. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. (1324)

Elsőrendű szabásznő
vidékre kerestetik. Cim a kiadóban. (1918)

Adás-vétel

Zongora
használt, de jókarban, megvételre kerestetik. Ajánlatok ármegjelöléssel, Török Béla, Sannicolaul-mare (Nagyszentmiklós). (1910)

Karácsony Ajándék Öröm
mindhárom gondot nem képez, látogasson el a Sternberg-céghez.
Strada Mercy. Telefon: 11-77. (2538)

Férfi télikabát
magas termetre eladó. II. ker. Str. 3 August 1. II. em. 2. szám. (705)

Családi házat
megvételre keresek, lehetőleg a villamos közelében. Lehet a III. kerületi új villanegyedben, esetleg a Diaconovici Loga villák körül. Pontos leírás ajánlatokat ár megjelöléssel a kiadóba kérek „Szép otthon” jelíge. (1318)

Perzsa szőnyeget
(belföldi) 2-3 méterest, kifogástalan állapotban, megvételre keresek. Cimeket adóba kérek ár megjelöléssel „Szép nyeg” jelíge.

Bérbe keresek
esetleg megvételre Temesvárhoz közel villát, lehetőleg nagy gyümölcsösseleket a kiadóba kérek pontos leírással „raló” jelíge.

Családi ház
nyaralónak is alkalmas, utcai fronton helyiségekkel, nagy kerttel, Gheorghe (Gyergyószentmiklós) alkalmi ár adó. Gyilkostói kirándulóhely. Erdélyi Déli Hirlap kiadóhivatalában.

Vakás
Butorozott szoba
azonnal kiadó. Str. Timotei Cipariu Batthyányi-utca 3, földszint jobbra.

Butorozott szoba
különbejárattal, fürdőszobahasználatú adó. IV., Bulev. Berthelot (volt Kolozs-utca) 3. II. em. 9.

Pékség
berendezéssel a Str. Preyer és Str. Sternberg (Preyer- és Csillag-utca) sarkán az adó. Fábán-vendéglős.

Különiéle
Magyar leányegylet
kéri a jászivü közönséget, hogy két falkolai tanuló részére, használt télikabátot juttatni sziveskedjenek. Cimeket kérjük kiadóba leadni.
Gólya Teréz
cselédkönyve elveszett. Megtalálóját a kiadó örögeen adja le.

Végkiárusítás

Üzletáthelyezés miatt az összes tárgyak minden elfogadható árban eladók. Antik szekreter, nagy madonna, olasz régi festmény, 50 drb különféle neves festményt, 1 hercegi ajándék, nagy kazetta, antik vitrin, berakott, perzsa fotelek, bőrgarnitúra, uri szoba, szalon garnitúra, szőnyegek, pianino, primás hegedűk, íróasztalok, tükrök, antik vázák, szobrok, fehér márványoszlop, fényképezőgép, stb.

„BELGIANA”

Timisoara I., Str. Eminescu (Zápolya-utca) 6. Telefon 22-80.

Saját érdeke parancsolja Önnek

hogy megtakarított pénzét fektesse az **Országfejlesztési kölcsön**be. A befektetett tőke több, mint **5** százalékos biztos és folyótólagos évi jövedelmet hoz. A jövedelem **7** százalékra emelkedik azzal, hogy a kölcsönkötvény mentes úgy a jelenlegi, mint a jövőben létesítendő adóktól. Az első években kisorsolt kötvények a **380** lei kibocsájtás érték helyett **1200** leit hoznak Önnek. A nyeresemény teteme kamattöbbletet jelent, mely **40** százalékiig emelkedhetik. Négymilliárd leies aláírás esetén a négy negyedévi húzá után, minden évben **40** évig kifizettetnek: **4** darab egyenként **3** milliós nyereseményt, **8** darab egyenként egymillió, **16** darab egyenként **500.000** leies, **16** darab **250.000** leies és **184** darab egyenként **100.000** leies nyereseményt. Jó kamat, teljes adómentességet, előnyös amortizációt, rendkívüli nyereseményeket biztosít minden aláírónak az

Országfejlesztési kölcsön

Nemcsak a jó állampolgár elemi kötelessége, hanem az Ön jólfelegott érdeke is **kötelezi Önt a kölcsönaláírásra!**